

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Onderzoeksraad voor Veiligheid

Postbus 95404
2509 CK DEN HAAG

**Directoraat Generaal
Curatieve Zorg**
Directie Curatieve Zorg
Tweedelijns Somatische Zorg

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

Datum

26 APR. 2012

Betreft

reactie rapport Onderzoeksraad

Geachte

Ik dank u hartelijk voor het opstellen van uw rapport 'Vernieuwing op drift'. Mijn reactie op uw rapport heb ik op 22 november 2011 aan de Tweede Kamer doen toekomen. Hierbij stuur ik u een afschrift van mijn reactie op uw rapport naar aanleiding van de calamiteiten bij maagverkleiningsoperaties in het Scheper Ziekenhuis Emmen aan de Minister van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties. In deze reactie zijn ook de inzichten uit de door uw Onderzoeksraad georganiseerde rondetafel bijeenkomst op 15 maart jongstleden betrokken.

Hoogachtend,
de Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Kenmerk
CZ-3111538

Bijlage(n)
1

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

De Minister van Binnenlandse zaken en Koninkrijkrelaties

Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat Generaal
Curatieve Zorg**
Directie Curatieve Zorg
Tweedelijns Somatische Zorg

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

Datum **26 APR. 2012**
Betreft reactie rapport Onderzoeksraad

Kenmerk
CZ-3111539

Bijlage(n)

Geachte

Op 13 oktober 2011 publiceerde de Onderzoeksraad voor Veiligheid, hierna de Onderzoeksraad, het rapport 'Vernieuwing op drift'. Het rapport is opgesteld naar aanleiding van onderzoek naar de calamiteiten bij maagverkleiningsoperaties in het Scheper Ziekenhuis in 2009. De Onderzoeksraad heeft in het rapport aanbevelingen aan het adres van betrokken partijen gedaan die bijdragen aan het voorkómen van vergelijkbare voorvallen en die bijdragen aan de patiëntveiligheid in Nederlandse ziekenhuizen.

Reactie aan de Tweede Kamer

Ik heb het rapport op 22 november 2011 aan de Tweede Kamer gezonden met mijn reactie. In deze reactie ben ik ingegaan op de belangrijkste conclusies en aanbevelingen van het rapport aan het Scheper Ziekenhuis en de Medische staf, zorgverzekeraar Achmea, Zorgverzekeraars Nederland, de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen en aan mijn adres. Ik heb aangegeven de aanbevelingen van de Onderzoeksraad zeer serieus te nemen.

Zorgvernieuwing en patiëntveiligheid

De bevindingen van het onderzoek hebben een belang dat breder is dan de onderzochte casus. De Onderzoeksraad legt in zijn rapport een relatie tussen de calamiteiten in het Scheper ziekenhuis en de wijze waarop de start, ontwikkeling en verdere uitbreiding van een zorgvernieuwingproces in het ziekenhuis plaatsvond. De titel van het rapport 'Vernieuwing op drift' spreekt voor zich. Overigens stelt de Raad nadrukkelijk dat vernieuwing onderdeel is van de zorg en onontbeerlijk voor patiëntveiligheid.

Alle aanbevelingen in dit rapport focussen derhalve op risicobeheersingmaatregelen die nodig zijn om kwaliteit/patiëntveiligheid te borgen, in het bijzonder bij zorgvernieuwing. Zo stelt het rapport dat vernieuwingsprocessen vragen om het registreren en monitoren van resultaten, zodat continu bijsturen mogelijk is.

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

Rondetafel bijeenkomst

De Onderzoeksraad heeft vanwege de bredere scope van het rapport het initiatief genomen om met betrokkenen en andere genodigden van gedachten te wisselen over de beheersing van veiligheidsrisico's bij vernieuwing door ondermeer het uitwisselen van succesvolle praktijkervaringen. De bijeenkomst vond 15 maart 2012 plaats. Ik waardeer het initiatief als positief.

**Directoraat Generaal
Curatieve Zorg**
Directie Curatieve Zorg
Tweedelijns Somatische Zorg

Kenmerk
CZ- 3111539

Aanbeveling aan VWS

In aansluiting op mijn reactie van 22 november 2011 merk ik nog het volgende op. Zorgvernieuwing is als begrip moeilijk te definiëren en de afbakening van 'reguliere zorgprocessen' biedt daarom niet altijd houvast. Dat inzicht werd overigens breed onderschreven tijdens de rondetafel bijeenkomst in maart 2012. Waar het om gaat is dat bij verdere specialisatie, uitbreiding van bestaande zorgprocessen of introductie van nieuwe behandelingen, ziekenhuizen en professionals systematisch en vooraf de risico's in kaart brengen en afwegen. De aanbevelingen van de Onderzoeksraad adresseren in mijn optiek alle instellingen die een behandeling gaan uitvoeren die zij eerder niet aanboden, en aan instellingen die zich richten op een voor hen nieuw terrein. Prospectieve risicoanalyses moeten daarom onderdeel uitmaken van het Veiligheidsmanagementsysteem (vms) waarover alle ziekenhuizen eind 2012 zullen moeten beschikken. Een goed werkend vms biedt de mogelijkheid tot het monitoren, analyseren en bijsturen van risicovolle en dus onwenselijke situaties.

De IGZ blijft extra alert op zorgvernieuwingsprocessen. Zij bespreekt jaarlijks met alle ziekenhuizen de nieuwe ontwikkelingen en vraagt daarbij hoe de randvoorwaarden voor verantwoorde zorg geborgd zijn. Als over een techniek of behandeling meerdere calamiteitenmeldingen binnenkomen, bekijkt de IGZ hoe de kwaliteitsborging is geregeld.

Tot slot

Het is heel erg wat er is gebeurd in Emmen, voor slachtoffers en voor andere betrokkenen. We kunnen en moeten ervan leren. Ik ga er daarom vanuit dat alle ziekenhuizen, medische zorgprofessionals en zorgverzekeraars lering trekken uit deze casus en zeer kritisch zullen blijven kijken naar de inrichting van het primaire zorgproces en de uitkomsten daarvan. Met de genomen maatregelen in het kader van de veiligheidsprogramma's is de kans dat deze situatie zich nog een keer zal voordoen sterk verkleind.

Ook na afloop van de veiligheidsprogramma's in de zorg zal ik partijen blijven aanspreken op hun verantwoordelijkheid om zich blijvend in te zetten voor patiëntveiligheid als integraal onderdeel van kwaliteit van zorg.

Hoogachtend,
de Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport